

KALOTTEN

— Av Allehandas sjömilitäre medarbetare —

Det finska vapenstilleståndet och de tyska truppernas evakuering från norra Finland har kommit den skandinaviska kalotten att få ökad strategisk aktualitet. I en tidigare artikel ha lantmilitära synpunkter lagts på problemet, varvid bl. a. möjligheterna till de tyska truppernas evakuering landvägen till Norge klarlagts. Här skall problemets sjömilitära sida något belysas.

Ju större hot de ryska stridskrafterna och västmaktsflyget kunna skapa mot sjövägarna i Östersjön och mot de nordtyska hamnarna desto större del av den tyska styrkan i Finland kan förväntas dirigerad till Norge land- och sjövägen. En kraftig ansvällning av tysk trafik i norr blir en naturlig följd. Den trafik kommer då att utgöra ett känsligt mål för de allierades sjö- och flygstridskrafter.

Från Nordnorge måste evakueringen i stor utsträckning fortsätta sjövägen, därest icke de från Finland dragna trupperna skola avses att stärka försvaret av nordligaste Norge. I så fall kräves en ökad sjötrafik för truppernas underhåll. För att skydda de sjötransporter, som under alla förhållanden bli ofrånkomliga utanför den norska kusten, ökar kravet på tyska sjöstridskrafter till detta kustavsnitt.

Detta måste för tyskarna vara mycket olägligt, då risken för ryska sjöstridskrafterns uppträdande i Östersjön för varje dag blir allt större. I varje fall förefaller det som en detachering av lätta stridskrafter till Norge skulle ha ägt rum. Enligt vissa uppgifter ha nämligen tyska kryssare och jagare nyligen siktats utanför den norska kusten.

Det finns emellertid ytterligare skäl som kunna förmå den tyska krigsledningen att stärka sjöstridskrafterna i Norge. Intresset för detta land synes i hög grad ha ökat de senaste dagarna. General Eisenhower har i ett radiobud-

skap meddelat norrmännen, att tiden för deras befrielse nalkas. Den brittiska Home Fleet har på nytt stött fram emot den norska kusten och sänt hangarbaserade flygplan till anfall mot Tirlitz och Altafjord. Något resultat av detta anfall har visserligen icke uppgivits, men det visar tydligt att slagskeppet befinner sig under ständig observation. Ett utlöpande — om detta är möjligt — kommer med sannolikhet att mobilisera samma brittiska kraftuppbåd som mot systerskeppet Bismarck i maj 1941. Vidare ha ryska stridskrafter av olika slag gått till anfall mot nordnorska hamnar och mot sjötrafiken utanför den nordligaste kuststräckan.

Vi ha i tidigare översikter påpekat hurusom en evakuering från Nordfinland, om omständigheterna i övrigt vore lämpliga, skulle kunna utlösa ett allierat invasionsföretag mot kalotten i avsikt att uppfånga och avskära de evakuerade styrkorna och samtidigt etablera kontakten mellan Västmakterna och Ryssland över fästningens norra flygel. — Senast ingångna meddelanden ge vid handen att kontakt uppnåtts på den södra flygeln, Balkan. — Det är tydligt, att ett angrepp från ost i de retirerande tyskarnas rygg jämte anfall mot Kirkenes, kombinerat med en anglo-amerikansk landstigning i trakten av Narvik, måste försätta de i norra Skandinavien inneslutna tyska styrkorna i ett katastrofalt läge.

Förutsättningarna för en dylik operation ha tidigare diskuterats. Av sjöstridskrafter torde nu den brittiska Home Fleet samt den med amerikanska örlogsfartyg förstärkta ryska Ishavsflottan vara disponibla. Trupper torde finnas i tillräcklig mängd på Island och i Storbritannien. Invasionstonnage bör också finnas i erforderlig utsträckning. Relativt starka tyska flygstridskrafter äro baserade inom Kalotten, men med allierat flyg från flygbaser på Murmanskusten och kanske i Norra Finland samt med hangarfartygsbaserat

Stiftelsen nordiska danserna 2014
 bland mina kolleger.
 tror jag har många inställningar.
 därute och de kära därhemma. Jag
 ten. Det är som en länk mellan oss
 ges säsongens första baletton med
 Jacobsson och Gösta Lindberg. Onsdag
 Leon Björker, Gösta Björking, Sven-Erik
 In, Göta Allard, Conny Söderström,
 rud Pålsson-Wettergren, Inge-Gerd Nor-
 medverka Benna Lemmon-Brundin, Gert

Rhythmms".
 lovetiska danser" och "Hollywood
 George Ge-balleterna "Alvarek", "Po-
 ges säsongens första baletton med
 Jacobsson och Gösta Lindberg. Onsdag
 Leon Björker, Gösta Björking, Sven-Erik
 In, Göta Allard, Conny Söderström,
 rud Pålsson-Wettergren, Inge-Gerd Nor-
 medverka Benna Lemmon-Brundin, Gert

flyg kunna dessa neutraliseras. De allt
 längre nätterna underlätta också trans-
 porternas framförande, på grund av
 tyskarnas brist på sjöstridskrafter lämpade
 för spaning. Många faktorer ge
 alltså vid handen, att ett allierat före-
 tag mot norra Skandinavien nu är san-
 nolikare än tidigare.

Det finns också en annan väg för
 Västmakterna att infria sitt löfte till
 norrmännen och att öppna kontakten
 med Sovjet, nämligen en landstigning i
 Danmark och kanske samtidigt i södra
 Norge. Detta skulle direkt kunna leda
 till att låset till Östersjön bröts upp.
 Norge skulle sedan "hänga i luf-
 ten", avskuret från förbindelsen med
 Tyskland. Dess slutliga befriande bleve
 en tidsfråga. Denna sista lösning vore
 kanske ännu mera rationell sedd ur alli-
 erad synvinkel, men samtidigt också svå-
 rare och sannolikt betydligt mera kost-
 sam. Det är icke heller omöjligt, att
 den allierade krigsledningen bedömer
 landvägen till Danmark lättare fram-
 komlig.

För den händelse att den ena eller
 andra av de antydda operationerna kom-
 mer till utförande är det i varje fall tyd-
 ligt, att krigsteatern på nytt flyttar oss
 närmare. I det läge som kan uppkom-
 ma som en följd av fortsatta allierade
 operationer i norr kan vägen genom
 eller in i Sverige bli den enda möjliga
 reträttvägen för avskurna tyska trup-
 per. I Östersjön, Öresund och Väster-
 havet kunna striderna lätt drivas in på
 svenskt vatten. Det är tydligt, att vak-
 ten vid våra landgränser och utanför
 våra kuster ännu icke får upphöra, och
 att det ännu kan fordras att vi med
 maktmedel hävda vår hittills med fram-
 gång genomförda politik.

B. Berthelson